

Söd Ra

Södertörns Radioamatörer

Nyhetsblad **2-2010** 2010-08-15

SKØQO

www.sk0qo.se

Red SMØFDO - Lasse

Ansv utg SMØIFP- Jan-Olof

SKØQO-nät på kortvåg

Söndagar kl 10.00 SNT/SST på 3633 kHz +/- QRM kör vi även i fortsättningen. Vi hoppas att fler amatörer hittar hit!

QRS-nät på kortvåg

Lördagar kl 14.00 SNT/SST på 3545 kHz +/- QRM. Häng med i långsam takt CW!

Infomöte

Onsdagen den 13 okt. kl 19.00. Kvarnbäcksskolan, Mostensvägen 4, Jordbro.

Vi berättar om vår verksamhet och om vad Amatörradio är. Du får också veta mer om vår kommande kurs.

Alla gamla och nya intresserade är välkomna. Medlemmar, ta gärna med någon intresserad bekant.

Höstens kurs startar den 23 oktober.

Vi bjuder på fika. Ingen föranmälan.

Alla är välkomna!

Operatörskurs/återsamling för f d kursdeltagare.

Lördag 11 sept. kl 09.00.

Du har redan ditt amatörcert men känner dig inte helt bekväm bakom mikrofonen, du vet inte hur du ska sända på ett effektivt sätt, särskilt på engelska och vid speciella tillfällen som t.ex museiskeppshelgen. Då är operatörskursen något för dig!

Lär dig hur du kör radio på ett snabbt och effektivt sätt och hur du får med det viktigaste som motstationen förväntar sig att få höra.

Schemat är inte i detalj bestämt, förutom operatörsteknik kommer vi ta upp diverse med antenner och utrustning.

En dag. Lördag 11 sept kl 09.00 - 17.00 (eller längre om du orkar)

Plats: Klubbstugan på Gålö. Samåkning från Väserhaninge och tillbaka kan ordnas.

Avgift 150:- + ev medlemsavgift. Anmälan via hemsidan.

Info SMØFDO /Lasse

sm0fdo@comhem.se - 08-500 102 60

Välkommen!

QO-net och SSA-bulle på SKØQO/R

Varje **söndagskväll kl 20.30** svensk tid.

Kanal **R3x - 145.6875 MHz** och **RU6 - 434.750 MHz** (minus 2 MHz skift). Aktuell info från klubben och övriga landet. Kom med och checka in!

Klubbstugan på Gålö

Klubben har nu flyttat in i stugan på Gålö.

Läs mera på sidan 6-7.

Fieldday Gålö 4-5 september

Läs mera på sidan 7.

Stor Prylmarknad den 2 okt

Skolan Fredrik nära Handens centrum.. Säljare anmäl er snarast! ett fåtal bord kvar.

OBS: Gåvor till klubbens egen försäljning mottages tacksamt.

Se annons sidan 3.

Amatörradiokurs Södertörns Radioamatörer SKØQO hösten 2010

Veckoslutskurs för amatörradiocertifikat

Bli sändaramatör

För Dig som vill bli amatör. Lärare Raymund Band/SM5XLP.

Totalt fem dagar fördelade på tre helger.

Del 1 Lördag - söndag 23-24 okt kl. 08.30 - 17.00

Del 2: Lördag den 13 nov kl. 09.00 - 17.00

Del 3: Lördag - söndag 4-5 dec kl. 09.00 - 17.00

Avgift: 400:- plus medlemsavgift för Dig som ej är medlem i SödRa tidigare. Ungdom t o m 20 år; halva avgiften. Avgiften är inkl fika. Kurslitteratur 350:- tillkommer. Provtagning för certifikat sker sista söndagen kl 13.00.

ABF Södertörn

Anmälningar via www.sk0qo.se "vad gör vi" och "Kurser"

Upplysningar genom:

Gun /SMØYDQ 08-745 06 46

eller

Lasse/SMØFDO 08-500 102 60

mail: kurs@sk0qo.se

Program för Södertörns Radioamatörer våren 2010 (reservation för ändringar)

Fredag 20 aug - söndag 22 aug.

Fyrhelg på fyrskeppet Finngrundet. 7SØSFJ aktiveras. Se annons.

Lördag 20 aug - söndag 22 aug. Gålö

Klubbstugan öppen, kontakta nyckelinnehavare för öppettider. Ansv SMØIFP

Onsdag 25 aug. Gålö.

Arbetskväll i klubbstugan 18.00-21.00

Lördag 28 - söndag 29 aug. Gålö.

Arbetsdagar i klubbstugan 10.00-18.00

Onsdag 1 sept. Gålö.

Förberedelser fieldday Gålö 18.00-21.00

Lördag 4 sept. kl 10.00 - söndag 5 sept kl 15.00. Gålö.

Fieldday Gålö med bakluckeloppis. Se annons.

Onsdag 8 sept. Gålö.

Presentation av höstens program + SMØFNV/Nisse om AIS-systemet . (Automatic Identification System) - Proffs "APRS" för fartyg och flyg.

Lördag 11 sept. kl 09.00. Gålö.

Återsamling från de senaste kurserna / Operatörsträning. Se annons.

Onsdag 15 sept. Gålö.

Förberedelser för prylmarknaden. Vad skall vi sälja? Gålöstugan.

Lördag 18 - söndag 19 sept. Gålö.

Arbetshelg i stugan 10.00-21.00.

Lördag 18 - söndag 19 sept. Gålö

SAC-CW. CW-delen. Pågår lördag kl 14 - söndag kl 14. Anmäl ditt deltagande till SMØFDO/Lasse.

Onsdag 22 sept. Gålö.

Föredrag i klubbstugan av Ingemar SMØAIG om "Senaste nytt på U-båtsfronten" Gålöstugan 18.00-21.30.

Onsdag 29 sept. Gålö.

Förberedelser för prylmarknaden i Fredrik. Gålöstugan.

Lördag 2 okt. kl 10.00.

Stor PRYLMARKNAD i skolan Fredrik, Handen. Se annons.

Onsdag 6 okt. Kvarnäck.

Om att köra NAC (Nordic Activity Contest) 50 MHz-1296 MHz via fjärrstyrning SMØSBI/ Pontus visar hur han styr SM1A conteststation som ligger på Gotland.

Lördag 9 - Söndag 10 okt. Gålö.

Arbetshelg i Gålöstugan 10-00-21.00.

Lördag 9 - söndag 10 okt. Gålö.

SAC-SSB. SSB-delen. Pågår lördag kl 14 - söndag kl 14. Anmäl ditt deltagande till SMØFDO/Lasse.

Onsdag 13 okt. Kvarnäck.

Kursintroduktion i Kvarnäcksskolan. Se annons.

Lördag 16 - söndag 17 okt.

JOTA 2010. SödRa deltar som tidigare vid önskemål hos respektive scoutkår.

Onsdag 20 okt. Gålö.

Hur man bygger enkla antenner, utbyte av erfarenheter m bl a WED, FDO, IFP, XW och SAØBFC.

Lördag 23 - Söndag 24 okt. Kvarnäck.

kl 09 - 17 KURS 2-2010, dag 1-2.

Onsdag 27 okt. Gålö.

Höststädning i Gålöstugan.

Måndag 1 nov - söndag 7 sept

Höstlov, diverse aktiviteter för skolbarn. Se hemsidan för närmare info.

Onsdag 3 nov. Kvarnäck.

Krimpning av koax-kablar; workshop & info. Kontakter till självkostnadspris (Möjlighet att beställa verktyg + kontakter & koax till bra priser) (RG223, RG213, RG58 & YE50) / Jonas SMØTUI/ SMØTSC.

Onsdag 10 nov. Kvarnäck.

Meteorscatter på 6 meter med hjälp av JT6M (50 MHz) / Johan TSC.

Lördag 13 nov. Kvarnäck.

KURS forts. dag 3.

Onsdag 17 nov. Kvarnäck.

Amatörradio ombord på båt. (utförligare program kommer.)

Större delen av sommaren kommer träffarna hållas i vår klubbstuga på Gålö, medan på vinterhalvåret eller vid större träffar kommer de att hållas i Kvarnäcksskolan., Mostensvägen 4 , Jordbro.

I programmet är detta markerat efter datum på resp aktivitet.

Om inget annat anges:

Möteskvällar öppnar vi kl 18.30.

Programpunkter startar i regel kl 19.30.

Fika finns från ca kl 19.00.

Klubbprogrammet genomförs i samarbete med:
ABF Södertörn

Onsdag 24 nov. Kvarnäck.

Info om våra repeatrar / Workshop D-star programmering. Vi visar vad som är nytt med våra repeatrar smt bistår med programmering av D-star stationer för möjligheter till länkning mot andra repeatrar o s v. /SMØTSC (SMØYIX).

Onsdag 1 dec. Kvarnäck.

Om åkskydd. Karl-Arne/SMØAOM visar oss hur man bäst skyddar sin installation.

Lördag 4 - söndag 5 dec. Kvarnäck.

KURS-avslutning, dag 4-5. Provtagning söndag kl 13.00.

Onsdag 8 dec.

Avslutning höstterminen 2010 med Lucia - Julfest. Plats medd. senare.

Reservation för ändringar. För en dags-aktuell programinformation, kolla SSA-Bullen/QO-nätet eller klubbens hemsida: www.sk0qo.se

Vi söker teknikintresserade ungdomar!

Säkert finns det bland alla medlemmar ungdomar med ett teknikintresse, kanske också med intresse för radio?

Vi kommer successivt att öka satsningen på ungdomar och kommer att arrangera olika aktiviteter främst på skolloven och kanske även några helger under året.

Nu närmast kommer vi att ordna en aktivitet under höstlovet där vi kommer att erbjuda lite grundkunskap i radio, antenner, hur man kan koppla ihop radion och datorn och lite hur man pratar i radio. Vi kommer också att göra praktiska försök med att sätta upp antenner och se hur man kan köra radio ute i naturen med minsta möjliga packning.

Kanske har du några ungdomar hemma som kan vara intresserade eller kanske känner du några som du tror kan tycka det här är kul?

Gör en intresseanmälan på vår hemsida, välj "vad vi gör" och "ungdomar" i menyerna så kontakter vi er med mer detaljer!

Välkomna!

Traditionsenlig radiohelg på Fyrskippet Finngrundet som ligger på Djurgården vid Vasamuseet. Start Fredag eftermiddag med uppsättning av antenner mm. Framåt småtimmarna kör vi "non stop" på alla band från 80 - 20 m.

Ett begränsat antal platser för övernattninng finns. Du som är intresserad, anmäl ditt intresse snarast till:

Petri SAØAPH - 08-531 75 783,
petri.helmros@bredband.net.

Vi avslutar det hela på söndag em vid kl 16. Hjälp med uppsättning och nedtagning av antenner och utrustning önskas före och efter evenemanget. Museifartygen är öppna kl 11 - 18, inget inträde numera, så passa på att besöka fartygen även om du ej deltar i evenemanget.

Välkommen till en trevlig radioaktivitet!

CW: 2010 September 18, 1200 UTC to 2010 September 19, 1200 UTC
SSB: 2010 October 9, 1200 UTC to 2010 October 10, 1200 UTC

Vi tänker delta efter bästa förmåga i denna contest där de nordiska länderna har kontakt med övriga världen. Vi är således villebrådet! Oberoende om du är van vid test eller är nybörjare eller bara vill lyssna och pröva på, är du välkommen! 24 timmar pågår testen med start kl 14.00 svensk tid på lördagen.

Boka tid med Lasse/SMØFDO - sm0fdo@comhem.se för att boka in vilken tid du vill vara med.

Nyckelinnehavare till Gålöstugan

Det är:
Kalle /NUE, 0739-64 96 62
Jan-Olof /IFP, 073-678 05 13
Göran /XW, 070-363 12 02
Peter /XMU, 070-564 53 22
Kurt /UCC, 070-400 43 86
Joachim /WED, 070-738 66 27
hittills.

Kontakta någon av dessa om du vill komma till stugan!

Stor Prylmarknad i Handen Lördag den 2 oktober kl 10-14

Stor Prylmarknad i skolan Fredrik, Dalarövägen 33 Handen, Haninge kommun vid Fredrika Brehmer-gymnasiet, 2,5 mil söder om Stockholm C.

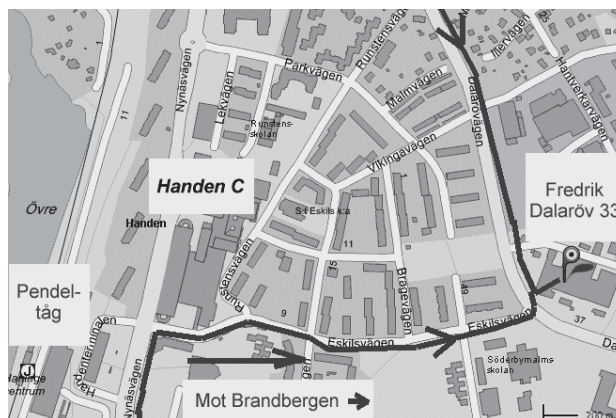
Försäljning av "allt mellan antenn och jord". Radioprylar, elektronik, data, komponenter mm. Utöver privata säljare får vi dessutom besök av flertalet amatörradiofirmor.

Insläpp för säljare från kl 08.00, YL-baren öppnar kl 09.00.

Försäljningen startar kl 10.00 prick!

Servering av fika, goda smörgåsar och korv i vår eminenta YL-bar. Inträde 20 kr vilket ger dig en lott med chans till fina priser. Dragningen sker klockan 12.30.

Incheckning sker på repeater SKØQO/R - R3x 145.6875 MHz. Gratis parkering finns utanför Fredrika Brehmerskolan. Säljare parkerar på skolan Fredriks innergård.

OBS:

Du som vill sälja, kontakta Lasse SMØFDO så snart som möjligt per email sm0fdo@comhem.se eller på tel 08-500 102 60. Borden brukar gå åt som smör på slutsteget. Hyra av bord är 100 kr/st och bordens storlek är 180x80 cm. Eftersom vår prylmarknad blir alltmer populär är det viktigt att säljare anmäler sig snarast för att få plats. Vi öppnar för säljare kl 08.00.

Välkommen, fynda och trivs!

.....

PS. Klubben är mycket tacksam för gåvor i samband med klubbens försäljning. Kolla i dina gömmor eller fråga efter överskott på ditt jobb. DS

Vårens kurs

Vårens kurs rönt stort intresse. Så bilden blev i "Wide screen".

Fr vänster:

Johan Thid, Mattias Olofsson, Peter Sjöstrand, Kristina Sjöstrand, Per Helders, Johan Mäki, Jonthan Östlund, Tony Östlund, Robin Ekgren, Janne Sandström, Magister Ray SM5XLP, Hans Jonasson, Erik Hillergård, Birger Ekdahl, Joe Lemar, Daniel Darpe, Martin Wikstrand, Jonas Glanshed Nylén, Erik Norman och Elis Axelsson.

Längst fram två av våra blivande radioamatörer, Nicole Gutierrez Allé samt Rebecka Roselius.

Totalt 22 deltagare denna gång, vilket tangerar rekordet. ni är alla välkomna!

Nya medlemmar

Några av våra senast tillkomna medlemmar.

Detta är Leif Johansson som bor på Gålö intill vårt klubb-QTH. Han blev genast mycket intresserad av vår verksamhet och utan att någon frågat, körde han runt med sin åkgräsklippare där gräset växte högt. Han jobbar som tekniker och blev snabbt medlem i klubben och varit till stor hjälp! Stort tack för det, och Välkommen i föreningen!

Olivia och Elliot är ett syskonpar med många järn i elden.. Olivia, snart 15, har redan gjort nytta på Gålö och hon ser fram mot att åter komma till sommarparadiset Hasslinge med egen badstrand. Elliot har provat på att vara sec.op. på Tekniska Museet och han har helt klart

stor talang för CW. Båda sysslar vintertid med utförsäkning, och Olivia tillhör de bättre i sin åldersklass i Sverige. Intresse för amatörradio finns också, och vi hoppas på certifikat framöver!

Välkomna!

Olivia, strandräddare på Gålö.

Elliot provar att köra radion på SKØTM. Med framgång visar han också besökare hur man kör telegrafi på datorn.

Ordföranden har ordet

Först vill jag tacka för förtroendet till ordförandeposten 2010 i Södertörns Radioamatörer - SödRa - SKØQO.

Vi är en av Sveriges största amatör-radioklubbar som i dagsläget har 335 medlemmar.

Nu kommer en spännande höst 2010 med många nyheter, nya medlemmar, ny webbsida, ny klubbstuga, nya arbetsgrupper och givetvis ett nytt givande höstprogram.

Vår profil har präglats av föreläsningsprogram, ungdomsverksamhet och "hela familjens förening" där alla är välkomna.

Givetvis finns det alltid olika viljor och intresseområden men målsättningen måste alltid vara att vi strävar åt samma

håll. Det borde finnas utrymme för olika grupper i en klubb av vår kaliber där man fokuserar på samarbete som det långsiktiga målet.

Under flera år har vi letat efter bättre klubblokal och förra året tillsattes en arbetsgrupp som hittade ett lämpligt objekt.

Klubbhuset ligger på natursköna Gålö med en fantastisk fin natur och närhet till vatten och bad. Vattnet ger inte enbart sköna badupplevelser utan hjälper även till att få våra radiosignaler att breda ut sig på ett gynnsamt sätt. Med hjälp av många frivilliga krafter så kan det bli ett fantastiskt fint ställe där vi träffas under trevliga former och ha aktiviteter som ger oss möjlighet att utnyttja vår hobbys stora potential genom att utföra experiment och medverka i tester (tävlingar) och öva radioteknik.

Vi håller just nu på att måla om invändigt och utvändigt för att det skall kännas angenämt att besöka och vistas i klubb-huset och på verandan.

Det återstår en hel del arbete med att få klart radiatorummen och antennerna, vi har fått förslag på arbetsgrupper och vi tar tacksamt emot flera intresserade, välj ut en eller flera grupper som du skulle vilja ingå i och meddela gruppansvarig så är du välkommen att lära dig mer om

dessa ämnen. Under sommaren har flera personer utfört ett fantastiskt arbete i och runt klubbstugan.

En tävlingsgrupp är på gång och deras uppgift är att planera och genomföra tester med klubbens signal SKØQO och även se till att utveckla medlemmarnas radio- och antennteknik.

Vi har i sommar haft en ungdoms-aktivitet tillsammans med Städa Sverige genom att städa stranden på Gålö i närheten av vår klubbstuga under en av sommarens varmaste dagar.

Christer SAØBFC har utvecklat klubbens nya webbsida. En hel del egenutvecklade kod har använts tillsammans med färdiga moduler från olika fria utvecklingscentra för att få till den fina webbsida som vi nu kan ta del av.

Du finner webbsidan på adressen <http://www.sk0qo.se> mer info hur du använder sidans många funktioner finner du på webben och i en egen artikel som Christer SAØBFC har skrivit.

Slutligen ett stort tack till alla som hjälpt till med arbetskraft och ekonomiska bidrag.

Varm välkommen till en spännande höst tillsammans i SödRa, vi hörs på banden.

Jan-Olof/SMØIFP

Nu inviger vi SödRa's nya hemsida!

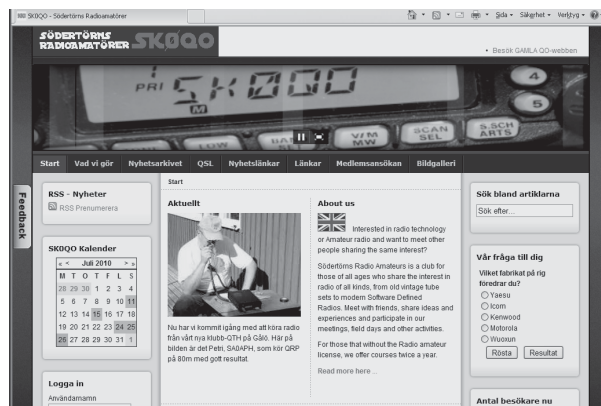
Efter flera månaders arbete och funderande är nu SödRa's nya hemsida så klar att den kan invigas. Det ligger ju lite i sakens natur att en hemsida aldrig blir klar men så pass klar att den kan börja användas är den nu i alla fall. Successivt kommer nya artiklar och bilder att läggas in när verksamheten rullar igång igen efter sommaren. Säkert kommer det också in nya ideer på saker som saknas och som ska läggas till.

Jämfört med den tidigare hemsidan så har vi försökt göra den lättare att underhålla, enklare att hitta det man söker, flylligare och mer interaktivt.

Det finns flera nya användbara funktioner och det är lättare att vidareutveckla den med nya saker vartefter.

En av de större skillnaderna är att du kan logga in och komma åt fler funktioner än du kan som icke inloggad. Där finns t.ex ett forum med köp- och säljtorg och möjlighet att utbyta tankar med andra medlemmar. Ett meddelandesystem finns också om du enkelt vill skicka svar på en annons du hittat. En annan viktig skillnad är att flera kan skriva artiklar och publicera dem på sidorna, något som, tillsammans med enklare administration, bör komma att minska belastningen på web-redaktören.

Det finns också en kalender där du kan se vad som händer i föreningen. Du kan lätt bläddra framåt och bakåt och skriva ut kalendern vecko- eller månadsvis och hänga på väggen för att inte glömma bort något möte. Till kurser och annat kan du anmäla dig direkt på hemsidan och det går även att skicka in förslag på förbättringar och kommentarer där via enkla formulär.

För att slippa att dessa används för skräppost så måste du ange en enkel bokstavskod för att kunna skicka iväg ditt meddelande.

Det finns också möjlighet att prenumerera på nyheter som publiceras på sidan, via s.k RSS, så att du inte missar något. På liknande sätt tar vi hem nyheter från ett antal andra webplatser som vi publicerar i rubrikform. Vi tar gärna emot tips om flera intressanta webplatser att bevakas.

En sektion med länkar till artiklar om olika ämnen finns också och där är du välkommen att bidra med dina favoritlänkar till bra program eller intressanta hemsidor så att fler kan få del av dom.

Jag hoppas du kommer att finna den nya webbplatsen intressant och att du delar med dig av alla goda ideer, bra länkar och kanske om du har förslag på förbättringar som vi kan göra.

/Christer, SAØBFC

Kom till klubbstugan vid Hasslinge på sköna Gålö !

Här står nu stugan och lyser. Yttre renovering är klar med delvis utbytt träpanel slipad och oljad altan, Huset är nymålat med Falu rödfärg. Inomhus återstår en del., I skrivande stund pågår arbetet med att bygga separata rum för shack. Invändig målning av tak och väggar är färdigställd förutom i de nya rummen.

Vi kan nu alla glädjas åt att ha en egen klubbstuga i Stockholms fina skärgård!

Ett QTH, som för många vore en önskedröm – Och nu har SödRa det!

Radioläget är utmärkt bra och omgivningarna är lockande med möjligheter till bad o friluftsliv i lugn miljö, vilket framgår av bilderna på det här uppslaget.

Bilfärden tar inte mer än 15 min från Kvarnbäcksskolan i Jordbro och det är lätt att hitta. Man åker vägen mot Dalarö och tar av vid ”Handlam” mot Gålö. Från avtaget är det precis 2600 m till skylt SKØQO, som visar vidare färdriktning. På vår hemsida finns information om

öppettider och vilka du kan ringa för behov av samtransport, t.ex. med hämtning vid Västerhaninge. pendeltågsstation. Härifrån går också buss nr 845, som har hållplats vid Hasslinge gård, nära klubbstugan. Restiden är 15 min. Aktuell tidtabell finns på www.sl.se

Under juni, juli och augusti har det varit stor aktivitet med iordningställande av stugan. Några av våra entusiaster har gjort jättefina jobb med rengöring, målning, strand- och förrådsstädning mm. Möjligheten att utnyttja den fina badstranden har glatt oss och det har varit svalkande att bada o simma i

havsvatten, även om sältan inte kan mäta sig mot Västkusten.

Mycket återstår att göra och vi hoppas att många kommer att ställa upp för olika insatser nu när semesterperioden i stort sett är över.

Som framgår av höstprogrammet har en hel del aktiviteter förlagts till stugan. Kvarnbäcksskolan blir vårt ”andra” QTH, där kurser och vissa föredrag kommer att hållas. Aktuellt QTH för våra olika programpunkter framgår av aktivitets-sammanställningen på andra sidan här i SödRa-bladet.

Vi hoppas att kunna hitta en balans i inredning av stugan. Här finns säkert många synpunkter att lyssna på och ta hänsyn till. En hel del möbler lämnade våra företrädare efter sig och det gäller nu att finna en så smakfull och praktisk inredning som möjligt.

Vårt samarbete med Skärgårds-stiftelsen har fungerat mycket bra. En del åtgärder från stiftelsens sida har genomförts, men en del återstår och är säkert vidtagna då ni läser detta.

Den nytillkomna masten med antenner hoppas vi kommer på plats före vinterns ”övningar”. Vi räknar också med att några lämpliga trådanterner kommer upp.

Förhoppningsvis kommer SödRa och SKØQO bli synliga i olika test-sammanhang under det kommande året. Det gäller för ”testgruppen” att samlas styrkorna och planera in aktiviteter. Här har nu genom klubbstugan helt nya möjligheter öppnats för klubben att vara radioaktiv som aldrig förr.

Väl mött i klubbstugan !

Göran SM5XW och Lasse SMØFDO

Mycket tid har gått åt att rensa hus och tomt från skräp. Här tar man en paus i värmen!

Man kan också ta ett dopp eller slappa en stund vid badstranden!

Ronny/XMX och Jocke/WED sågar till virke...

som snabbt kommer upp tillammans med isolering. Detta skall bli två shack. Fotona är tagna 11 aug då det jobbades febrilt och mycket folk var samlat vid stugan.

Nya medlemmar. Välkomns och Grattis till nya SA-signaler!

Darpe, Daniel	BÅLSTA
Ekgren, Robin	VENDELSÖ
Glanshed Nylén, Jonas	VÄSTERHANINGE
Hallemar, Birgitta	JORDBRO
Hillergård, Erik	ÖSMO
Johansson, Leif	HANINGE
Jonasson, Hans	JÄRNA
Jonsson, Elliot	JÄRFÄLLA
Jonsson, Olivia	JÄRFÄLLA
Lundgren, Erik	TYRESÖ
Luo, Rong	TYRESÖ
Norman, Erik	HANINGE
Roselius, Rebecca	MOHEDA
Rutensköld, Rolf	STOCKHOLM
Sjöstrand, Peter	NACKA
Åström, Eva	TYRESÖ
Östlund, Jonathan	HANINGE
SA1BMS Sandström, Janne	GOTLANDS TOFTA
SA5BBX Englund, Joachim	BÅLSTA
SA5BNC Olofsson, Mattias	FINSPÅNG
SAØBMC Thid, Johan	SKARPNÄCK
SAØBMI Ekdahl, Birger	NORSBORG
SAØBMJ Mäki, Johan	HANINGE
SAØBMK Sjöstrand,	NACKA
SAØBMN Lemar, Jan-Olof	JAKOBSBERG
SAØBMT Östlund, Tony	HANINGE
SAØBMU Helders, Per	NACKA
SAØBMV Wikstrand, Martin	MÄRSTA
SAØBNI Guitierrez Alé, Nicole	HANINGE
SMØLGT Hansson, Mikael	NORRA SORUNDA
SMØLWL Wallin, Kenth	HANINGE
SMØXWZ Feltsén, Zandra	BRO
SMØYPV Johansson, Jan	JÄRFÄLLA
SMØYXI Lind, Robert	SKOGÅS
SM2TKH/Ø Boström, Jörgen	SÖDERTÄLJE

Nya signaler, medlemmar sedan tidigare. Grattis!

SAØBKL Rylander, Pontus	HANINGE
SA7BKC Roselius, Christoffer	MOHEDA

Fieldday Gålö 4 - 5 september

Stämningsfull vy från havsviken invid vårt klubb-QTH på Gålö. Foto SMØTAE

Lördag 4 september kl 10.00 - Söndag 5 september kl 15.00

Södertörns Radioamatörer inbjuder alla intresserade till fieldday på natursköna Gålö i Stockholms södra skärgård. Besök SKØQO på vårt nya radio-QTH.

Diverse aktiviteter, såsom bakluckeloppis, radiokörande, stora möjligheter till antennexperiment, havsbad mm. Viss möjlighet till övernattnig genom camping finns.

Vägbeskrivning: Från väg 73, Jordbroavfarten, sväng av mot Dalarö - väg 259 och sväng av mot Gålö vid "Handlaren". Kör sedan raka spåret 2,6 km och följ sedan skyltningen. Det går även buss från Västerhaninge till Gålö. Stig av vid hållplats "Hasslinge".

OBS: Om du vill sälja från bakluckan, meddela detta i förväg, då utrymmet är något begränsat.

För mera info, se vår hemsida www.sk0qo.se.

Välkommen och 73 från
Södertörns Radioamatörer!

AGC för MKARS80

Av Lars/ SAØBJL

MKARS80 är en QRP tranceiver för 80m bandet som börjar bli vanlig i Sverige. Den har nyligen beskrivits i QRP och Egenbygge-spalten i QTC där den fick ganska negativ kritik. Faktum är att det är ett roligt och ganska enkelt kit som man bygger på några kvällar. Men det är också en billig konstruktion där man tagit flera genvägar. En av dessa är att den saknar AGC, vilket gör den minst sagt spännande att använda med hörlurar – om man drar upp volymen för att lyssna på en svag station och det sedan kommer en stark station får man vara snabb med volymkontrollen om man vill behålla hörseln.

Flera AGC-lösningar för MKARS80 har beskrivits. Den jag valt är en konstruktion av PAØRCL Ron (se <http://pa0rcl.com/PAØRCL/MKARS80.html> och http://pa0rcl.com/PAØRCL/MKARS80_files/AGC_PIN_MKARS80.JPG).

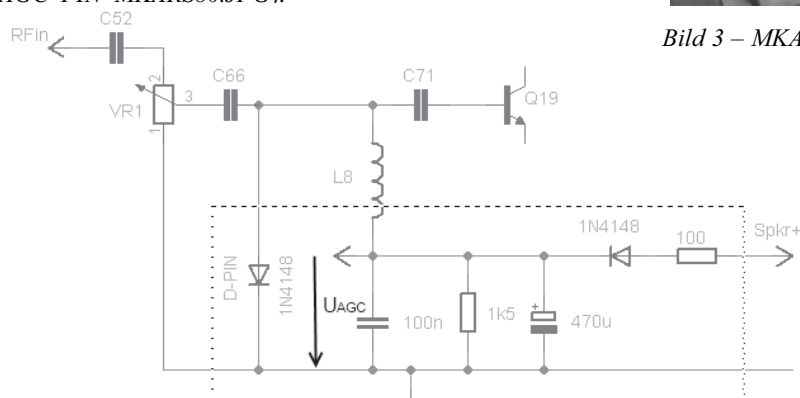

Bild 1 – Delar av HF-steget med AGC-kretsen inom den streckade rektangeln.

En PIN diod kopplas över ingången till första HF-steget. Med PIN avses här en diod som vid höga frekvenser uppträder som en variabel resistor, där resistansen är omvänt proportionell mot biasströmmen. Genom att öka biasströmmen minskar ingångsimpedansen på HF-steget och därmed även insignalen. Bias för PIN-dioden tas från högtalarutgången som likriktas. Biasspänningen UAGC blir enligt PAØRCL 0,1 V vid en insignal RFIN på 0 uV och 0,7 V då insignalen är 50 uV. Jag saknar utrustning att kontrollmäta signalerna.

Konstruktionen utförs genom att man lyfter det benet på L8 som går till jord och kopplar detta till AGC-kretsen som i sin tur kopplas till Spkr+ anslutningen på kretskortet. På ledningssidan löds PIN-dioden in direkt på lödöarna för L8. AGC-kretsen kan byggas antingen på en liten bit experimentkort eller direkt på kretskortet Manhattan style. Jag valde den senare varianten och använde smältlim till att fixera komponenterna för ytterligare stabilitet.

Som nämnts saknar jag utrustning att göra ordentliga mätningar. Med en signalgenerator och ett oscilloskop skulle man kunna studera AGC-kretsens funktion i form av dämpning och svarstider. I brist på det har jag gjort några praktiska prov (läs: lyssnat på olika stationer). Jag tycker mottagaren är behagligare att lyssna med och man slipper obehagliga överraskningar när starka stationer dyker upp. Så med komponenter för några kronor och ett par timmars arbete känner

Bild 3 – MKARS80 i portabeluppsättning vid sommarstugan

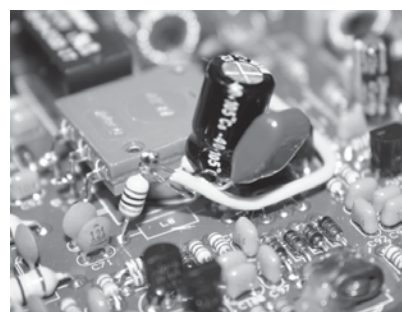

Bild 2 – Delar av AGC-kretsen monterad Manhattan style.

jag mig bättre rustad för höstens månadstest. Inte bara kan jag köra testerna från ett störningsfritt portabel QTH i fortsättningen – QRP ger ju dessutom dubbla poäng i HF-cupen.

73 de Lars/ SAØBJL

Information om tranceivern och hur man beställer byggsatsen hittar du på MKARS hemsida: www.mkars.org.uk/mkars80.html
Riggen förevisades också av Bengt/SMØKBW vid förra höstens kurs på klubben. /Red

När, var, hur ? En nybörjares eviga undran

av SM5MX, Rolf T Salmé

Häromdagen tittade jag in på en populär sida på nätet, <http://www.ham.se>. Den bjuder ofta på både trevlig och nyttig läsning. I nybörjarforumet där undrade någon var någonstans man lättast får kontakt på 40 och 80 meter m m. En bit ned i tråden dök följande, punktvisa råd upp från Bengt, SM7EQL:

”Hej Johan och välkommen,

Här skall du få några handfasta tips som kan hjälpa dig igång.

1. Gå in på ESR (www.esr.se) och kika under de översta fyra flikarna i vänstermenyn som handlar om; Amatörradio, IARU, Radiotrafik samt LF MF HF.

2. Studera särskilt det som står under Radiotrafik samt läs igenom IARU bandplan som är anpassad till svenska förhållanden och som tydligt visar vilka frekvenssegment på de olika amatörbanden som är lämpliga att använda för olika slags trafik.

3. Koppla bort mikrofonen och lägg undan den.

4. Offra några dagar att enbart LYSSNA över banden. Lyssna var andra sänder och hur trafiken går till. Ha hela tiden bandplanen till hands och bilda dig en egen uppfattning av hur bandet låter.

5. Lyssna gärna på olika tider på dygnet och upptäck att ibland är signalstyrkorna låga och endast närbelägna stationer hörs. Vid andra

tidpunkter hör du hela Europa med goda signalstyrkor, detta på 80 och 40 m. På andra högre band ligger hela världen öppen, ibland med kanon signaler.

6. Upptäck att vid vissa tillfällen på dygnet hörs stationer från andra kontinenter. På 80 m ligger stationerna ofta samlade i DX-segmentet.

7. När du börjar känna dig bekväm med att lyssna och kanske börjar snappa hur en förbindelse går till så är det dags att koppla in mikrofonen.

Känns detta jobbigt?

I så fall finns en enkel väg. Ställ in din radio på 3750 kHz och ropa CQ. Chansen att du får svar är stor ty de flesta nybörjarna fastnar på kanaltrafik, ofta på jämna 1 eller 5 kHz kanaler. Det enda du går miste om är att skaffa dig egna erfarenheter den långa vägen.

LYSSNA mer än du sänder, särskilt i början av din karriär. /EQL

*****

Jag läste igenom Bengts rader flera gånger. Ojdå! För det var rätt raka puckar, s a s, nästan lite väl drastiskt. Jag tänker då bl a på punkt 3, den om att stoppa undan mikrofonen. Där hoppade jag till lite. Men ju fler gånger jag läste texten, desto bättre tyckte jag faktiskt den var, brutal eller ej. För det är faktiskt precis så här man gör. Bengt pekar avslutningsvis även på en genväg, som nog ger ett och annat QSO - men just inget mer.

Lyssnade vi mer, vi som tog cert på 60-talet? Jag tror faktiskt det, och jag tycker det var väldigt nyttigt, d v s en av anledningarna till min recension ovan. Var allt bättre förr? Det tycker jag däremot inte. Vi kan väl i all fall vara överens om att det var annorlunda utan att bli ovänner. En stor skillnad är nog att våra lärdomar inom amatörradion kom i lite

annan ordning.

De flesta av oss hade nog tillgång till en mottagare långt innan vi kom i luften. Man måste nämligen först lära sig telegrafi för att få köra radio. Mångas väg dit var nog både lång och krokig, om man nu inte deltog i mer organiserad undervisning, vilket jag alltså inte gjorde, p g a lättja, konkurrerande intressen m m

Ett resultat av den ”påtvungade” tystnaden blev då att man satt rätt länge och lyssnade och lyssnade och -lyssnade, innan man släppte ut sin allra första radiovåg i luften. Ibland förmodligen i flera år, som i mitt fall. Under de där åren, tyckte jag ibland att certet kändes mycket avlägset, men så här i backspegeln inser jag att det verkligen inte var bortkastade radioår. Man fick faktiskt rätt klart för sig när, var och hur olika saker hördes.

Något jag avundas er som idag blir radioamatörer är bl a den enorma tillgången på information om i princip allt inom hobbyn. Helt underbart. När ni nu har allt detta till skänks inom några sekunders räckhåll, varför då inte investera den lediga tiden som Bengt föreslår:

LYSSNA mer än du sänder, särskilt i början av din karriär.

De flesta läroböcker i ryska jag sett brukar redan någonstans i början innehålla denna lilla historia:

En gammal filosof sade en gång till en ung man som älskade att prata:

— Min vän, naturen gav oss två öron men bara en mun, för att vi skall lyssna mer än vi talar.

Ja, kanske det.
73 & GL, Rolf/SM5MX

”Stockholm-Linköping-Motala”

Sevärdheter man inte får missa !

Flygvapenmuseet i Linköping.

Bergs slussar, Göta kanal.

Rundradiomuseet i Motala

Motormuseet vid hamnen i Motala

/Göran SM5XW

Rundradiomuseet i Motala.

Roger SB6CD rattar en stor Luxor.

Med SMØYUZ – SMØMX – SM5CBV på ”DX-pedition” till Arholma

Text & bild
SM5CBV / Bruno

Den 12 maj i år, var vi många på plats hos SKØQO som lyssnade på Björn / SMØYUZ när han berättade om Bodens fästning och visade intressanta bilder.

På Arholma i Stockholms norra skärgård, finns också en försvarsanläggning, som numera är öppen för allmänheten att besöka, nämligen Batteri Arholma.

Björn och Ronny / SMØMX hade tidigare talat om att besöka anläggningen på Arholma och jag Bruno / SM5CBV, blev tillfrågad att följa med.

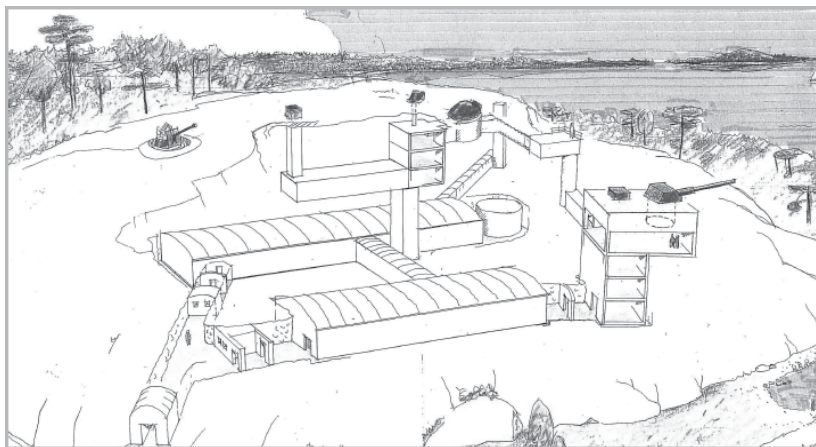
Givetvis tackade jag för erbjudandet och den 17 juli kl. 08.45 bar det iväg med båten Sjöbris från Strömkajen till Arholma. Resan genom vacker skärgårdsnatur i strålände väder tog drygt 4 timmar. Väl framme checkade vi in på vandrarhemmet Bull-Agust och där riggade vi upp en QRP-station med FT-817, AT.LTG Z-817 och en ”trådvertikal”.

Radioläget var inte det bästa, och det inte blev tyvärr därför inte någon riktig aktivitet.

Eftersom resans syfte i första hand var att vi skulle ”utforska” ön Arholma och besöka försvarsanläggningen Batteri Arholma, blev det nu mer av turism än att köra radio.

Långpromenader till olika sevärdheter, bl.a. Arholmas båk som är ett mycket gammalt och känt sjömärke, byggt 1768 och syns cirka 15 nautiska mil. Under 1800-talet fungerade också båken som optisk telegrafstation på linjen Stockholm-Gävle-Åland. Båken är sedan 1997 sommartid öppen för besökare. Vi .....Björn, Ronny och jag, besökte båken när den tyvärr var stängd, så vi fick bara se utsidan men också den vackra utsikten från den höjd där båken är placerad. På väg från båken ”hem” till vandrarhemmet gick vi lite fel. Det blev en extra lång promenad genom orörd mark och tillbaka på vandrarhemmet provade vi åter att köra radio, men det var alldeles tyst. När det senare var dags för lite mat, gick vi till restaurangen där lunch serveras mellan kl. 11.00–14.30. Vi var där kl. 14.00 och fick höra att maten tagit slut och inget fanns att servera!

En korvkiosk blev räddningen med de tre sista korvarna som där fanns kvar, varav en var sprucken, dock till fullt pris.

Vi tyckte då alla tre att det var lite illa bevänt med servicen på ön, men vad göra? Det blev fortsatta promenader och efter en stunds vila i rummet på vandrarhemmet och nya försök med några CQ via FT-817, gick vi åter ner till byn eftersom det då var dags för middag. Det var fullbokat och vi hade INTE reserverat plats fick vi höra. Det stämde i och för sig, men bord fanns lediga utanför ”restaurangen” och vi slog oss ner för att invänta betjäning.

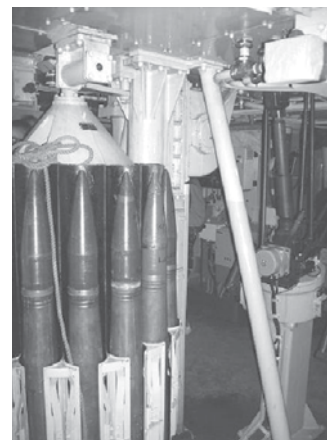
Ingen kom.....Björn ”reste ragg” och gick in till köket och sa:”Vi sitter där ute och vill beställa, kan någon serva oss!” Efter ett bra tag kommer en tjej och hälsar oss välkomna och undrar vad vi vill äta. Inte mycket att välja på, menyn bestod av tre olika rätter. Det blev en enkel Arholmahamburgare-special å 170:- och en Mariestadsöl å 65:- vidare kaffe, tårta och en liten cognac. Kvällen avslutades i ”baren” (ett skrank vid restaurangentrén) med en Gin o Tonic. Bartendern tog 25 minuter på sig att blanda tre glas ”dricka” och Björn höll med citron som det skars skivor från, för att öka på upplevelsegraden på dessa Gin o Tonic. Men.....vi hade kul och trevligt, trots att vi tyckte Arholma krog inte var det bästa stället. Men vad välja, när det inte finns något att välja mellan. Klockan var 23.10 då vi promenerade tillbaka till Bull-Agust:s vandrarhem, och....natti, natti. Dag två på Arholma började med frukost i ”det gröna”. Pulverkaffe, filmjök, kakor och varmkorv, är kanske inte den bästa starten på en ny dag, men omständigheterna styrde.

Efter utcheckning och hej, hej till vandrarhemmet Bull-Agust, som faktiskt var en trevlig upplevelse och som kan rekommenderas, tog vi våra packningar och vandrade cirka 1,5 km upp till den gamla försvarsanläggningen Batteri Arholma.

Batteri Arholma, tidigare ett av Sveriges hemligaste rum, har bevarats, anpassats och öppnades för allmänheten i januari 2008. Batteri Arholma började byggas i slutet av 1950-talet och var helt klar 1968. Då hade den supermoderna anläggningen sprängts in i berget i fyra våningar och försetts med dåtidens mest avancerade kanon. Syftet var förstas att stoppa en fientlig invasion av Sverige. Anläggningen är nu klassad som statligt byggnadsminne och är en del av vårt gemensamma kulturarv.

Kanonen kunde avfira 35 skott (ett skott vägde cirka 35 kg) i minuten och hade en räckvidd på 20 kilometer

Magasinen med 16 granater lastades nere i bergrummet och matades vidare upp till kanonen.

Bakom Arholmas skärgårdsidyll döljer sig en av landets viktigaste försvarsanläggningar under kalla kriget

Underjordisk verksamhet

Cirka 110 man, befäl och värmpfiktiga, tjänstgjorde inne i bergrummet på Arholma. Bergrummet ligger i fyra nivåer och en tryckvågssäker sluss från tunneln bakom den enda och väl dolda ingången, leder in i anläggningen. Hela bergsanläggningen var slutet och skulle klara kemiska och biologiska vapen. Här fanns bränsle, ammunition och förnödenheter som skulle räcka i minst en månad utan kontakt med omvärlden.

Markanläggningen

Högst upp på berget tronar anläggningens stolthet – Boforskanonen. Hela försvarsanläggningen centreras kring denna kanon, en 10,5 centimeters kustartilleripjäs. En liknande och samverkande kanon fanns också på Ovenskär där eldledningsradarn var placerad. Anläggningarna var utrustade med luftvärnskanoner som skulle försvara dem vid ett anfall från luften.

Rivningshotad anläggning.

Under senare delen av 1980-talet gick kalla kriget mot sitt slut, när Warszawapakten och östblocket föll samma. Övningarna på Batteri Arholma blev allt färre i takt med att hotet minskade. Vid denna tid hade också effektiva precisionsvapen utvecklats och Batteri Arholma bedömdes inte längre vara säkert. Det sista kanonskottet på batteriet sköts 1992 och mot slutet av 1990-talet stoppades Batteri Arholma i malpåse.

Besöksanläggningen Arholma Nord

Arholma Nord öppnades 2007, men då var ännu inte museet i bergrummet färdigt. Sommaren 2008 öppnades museet som visar en autentisk miljö från tiden kring kalla kriget. Kustartilleribatteriet

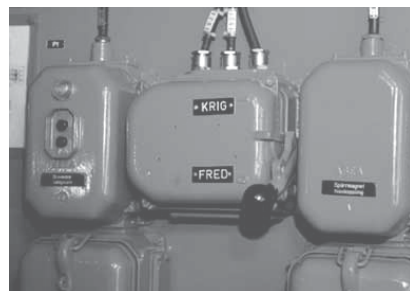
Att köra radio gick "så där".

visas med guidade turer för grupper och sedan museet invigdes har anläggningen haft cirka 5000 besökare varje år. Absolut värt ett besök.

Med besöket på Batteri Arholma / Arholma Nord, var snart våra två dagar på Arholma avverkade. Vi summerade vistelsen med alla upplevelser och trevlig samvaro, tre radio-amatörer tillsammans, som intressanta och värda att lägga "till handlingarna". Lite synd och tråkigt var det att vi inte fick några QSO från vårt QTH på Arholma. Men det finns utan att gå in på detaljer, en förklaring också till detta.

Några timmars slapp tillvaro på Bybryggan återstod, innan Sjöbris skulle ta oss tillbaka till Strömkajen och Stockholm. Kl. 13.15 gick vi ombord på båten och efter en mycket blåsig med vacker och trevlig resa, var vi kl. 20.30 tillbaka där vi började. Gemensam hemfärd till respektive "shack" bjöd Björn på i sin bil.

73 Bruno SM5CBV

Strömbrytaren pekar på fred. Det känns på något sätt betryggande.

Kanonsiktaren, denna operatör var något tystlåten.

May-Day

Min yngre bror Roger, satt i sin båt för en tid sedan och lyssnade på sin VHF-radio (han är INTE radioamatör) och hörde ett May Day som repeterades.

Båten ifråga var någonstans mellan Åland och finska fastlandet, m.a.o. i Åbolands skärgård.

Ingen svarade båten som var i sjönöd (stort läckage) och angav sin position. Den har brorsan nu glömt, men han ringde svenska Sjöräddningen som i sin tur kontaktade Åländsk / Finsk sjöräddning. De gick ut och räddade besättningen och efter en tid fick min bror 3000:- från båtägarens försäkringsbolag, för sin uppmärksamhet och indirekta hjälp, som räddade besättningen på den utsatta båten.

Bruno/SM5CBV

Jorden runt med Per

Här kommer lite info om SödRa's ensamseglare Per SAØBIW som just kommit till Shetlandsöarna.

Per påbörjade sin "seglat" den 7 juni från Carlslunds marina mellan Gålö och Dalarö.

Hans segelbåt, S/Y I Li, är ca 12 m lång och knappt 4 m bred. I radioutrustningen finns bl.a. en IC-706 med ca 18 m akterstag som antenn.

I början av resan fanns undertecknad, Göran SM5XW, med ombord som gäst o "hoppailandkalle" genom de första 14 slussarna i Göta kanal. Jag kan försäkra er om att gästjobbet inte är något latmangöra, men den bästa motion man kan tänka sig. Träningsverken satt i några dagar efter min alltför korta men upplevelserika sejour.

Vi hade en hel del kontakter på KV under färden, mestadels mornar o kvällar. Dagtid hade vi fullt upp med att turas om med styrningen och alla slussningar. Kanalresan är verkligen en stor upplevelse vare sig det är regn eller solsken. Vi fick pröva på bådadera.

Vid ankomst till mitt eget slutmål i Norsholm stod Jan-Åke SAØAOV på kajen och undrade om detta var Per o Göran. Vi hade dagen innan haft kontakt med bl.a. honom på Norrköpingsnätet på 3.620 MHz. Där håller man koll på våra seglare i näraliggande farvatten kl 08.45 sst varje morgon.

Under några dagars "vila" i Norsholm och senare också i Karlsborg fick Per god assistens bl.a. med finjustering av radion av hjälpvilliga Janne SM5TJH och Kjell SM6CTQ.

Per har nu, 10/7, kommit till Lerwick i Skotland efter stopp i Göteborg, Skagen och Farsund i södra Norge.

Hans vidare planer är inte helt fastlagda, men troligen blir nästa mål Kanarieöarna för vidare färd till Kap Verde, Sydamerika och via Kap Horn till Chile.

Han vill gärna ha kontakter med Sverige och vi i hans hemmaklubb, Södertörns Radioamatörer, hoppas att många vill följa vårt exempel att få kontakter med honom per radio jorden runt. Han kommer att

finnas på "träffpunkten för utlandssvenskar" 14.325 MHz lite då och då.

På SödRa's hemsida www.sk0qo.se kommer vi under rubriken "Skedtider" meddela tidpunkter då han är QRV samt informera om nyheter och Pers positioner.

Om ni får kontakt med honom vore jag tacksam för information per mail till sm5xw@telia.com eller tel. 08-500 288 18 för vidare rapportering bl.a. till SSA's och SödRa's hemsidor.

73 de Göran /SM5XW

Janne Hult SM5TJH med antenninstrument.

s/y I Li i Norsholm

Göran bakom ratten, (eller heter det rodret?), studerande kartan. (eller heter det sjökortet?) /red

Vid slussarna.

Antennmast för 7, 50 och 145 MHz

Tips om ett enkelt antennarrangemang med avställningsbar Al-mast (7 MHz) på kullager, som kan vridas lätt för hand.

Lagrad länkrulle

Rotor därmed inbesparad! Kullagret är en stor "länkrulle" med borttaget hjul. Köpt på Clas Ohlson. Grövsta röret nedtill har diametern 55 mm och därefter två rör till som går i varandra med bra "överlappning". Mastmatningen är bl.a. väderskyddad med en isärskuren plasthink.

Överst sitter en Yagi Diamond A502HB med två drivelement och bra SWR på hela 50 MHz-bandet. Gain är 6.3 dBi. (ftb: 15 dB). Det finns också en liknande, A504HB, med fyra element: 10.8

Plasthink

dBi och ftb 12 dB. Priset är facilt genom Mobinet i Karlstad.

Beskrivning utöver bif. foton kan fås vid besök hos mig.

SM5XW Göran.

Billiga 144 och 432 MHz yagis för portabelt bruk

Saxat och fritt översatt från SMØFOB Kjell:s hemsida.

Det är sommar snart och för mig skulle det vara trevligt att ha yagis för 144 och 432 MHz som ska användas vid QRV bärbara .

Mitt hem-QTH är mycket dåligt för VHF och uppåt. Den enda lösningen för mig var att hitta ett bättre ställe i närheten., där jag sätter upp en antenn på ett liten teleskopmast.

WA5VJB har designat billigt och det är väldigt lätt att bygga sådana yagis . Jag byggde först en 6 elements yagi med en rektangulär träbom . Men bommen var känslig för regn osv, så istället byggde jag en annan med ett 50 mm plaströrsbom . Jag åkte till ett öppet fält i närheten för att testa antennen genom att lyssna till en 144 MHz fyr 300 km

bort. Det var inte lätt att höra fyren på grund av starka norrsknen.

Mottagaren var en Yaesu FT -817 och 10 m RG8 ansluten till antennen. Du kan höra norrskenssignalerna i videon på hemsidan: <http://sm0fob.blogspot.com/2010/05/cheap-144-and-432-mhz-yagis-for.html>

Måttsättning för antennen finns i videon (angivet i inch).

Material:

- *Bom , 50 mm plaströr 1x2 m, 70 kr Biltema
- *Element 6 mm aluminium rör, 5x1 m , ca 350 kronor, Bauhaus
- *Drivelement , 3 / 16 " kopparrör , 5 m, 159 kronor, Biltema.

Prestanda:

Utan att trimma drivna elementet: WSVR uppskattade 1:1.4 @ 144,3 MHz, mätt med en Bird wattmeter

Förstärkningen är ej uppmätt, kanske är den ca: 9 dBd

Det finns även beskrivning av en 11 elements Yagi för 432 MHz på hemsidan. Samt mycket, mycket mer intressanta artiklar.

sm0fob.blogspot.com

CONTEST

Vill du vara med och köra "Contest" (tävling) på klubben.

Utöver de stora contests finns varje månad SSB/CW - månadstest på kortvåg på -40-80 m.

Även på VHF - UHF har vi framöver möjligheter att delta i månadstest (NAC) på olika band, vissa tisdagskvällar. Hör av dej om du vill vara med i gruppen, eller bara komma och prova/lyssna!

73 Lasse/SMØFDO

”Antennuppskjutning”

Av Rolf T Salmé, SM5MX

Några praktiska tips om hur du kan få upp din trådanterenn på rätt hygglig höjd i träden i närheten m h a av en klassisk metod och rätt enkla verktyg. Egentligen är det linan, som drar upp bärlinan, som antennen fästs i, som man skjuter upp och inte själva antennen (därav citationstecknen).

I förra numret beskrev jag en dipol, som brukar fungera väl på de flesta band helt utan baluner, stubar, traps och andra magiska anordningar. En logisk uppföljare är då kanske att ge lite tips om hur du får upp den en bit över normal klätterhöjd i de träd du förhoppningsvis har.

De flesta använder en dipol på de lägre banden, d v s främst 80 och 40 meter. Hur högt bör den sitta? För att göra en lång historia kort: så högt som möjligt. För den som vill specialstudera just det här rekommenderar jag en titt på <http://www.esr.se> under ”Myter inom amatörradion”, punkt 6. Som synes finns där också all möjlig annan visdom under de olika punkterna.

Iekar kan man ofta klättra rätt högt, men i smala men höga björkar och liknande träd kan det vara betydligt svårare. För att då få upp sina antennfästen på en acceptabel höjd kan man använda någon form av slangbella, pilbåge e dyl.

En suveränt bra **antennkanon** är den ”Pneumatic Antenna Launcher” som kostar en rejäl slantsom du hittar här: <http://www.antennalaunchers.com/antlaunching.html> – . En QRO-slangbella med haspelrulle kan du köpa här: <https://ezhang.com/index.php> för c:a 100 USD + frakt för den enklaste modellen.

Och då är det inte långt kvar till tanken på att försöka hitta på något liknande själv. Det är faktiskt inte särskilt svårt eller dyrt att göra sin egen Bella-Combi.

Slangbellan

Jag tror att du lätt kan hitta en helt vanlig, rätt kraftig tråklyka för ändamålet.

På någons inrådan provade jag först med ventilgummislang, som kan köpas i metervera, men den räcker s a s inte till för att skjuta högt. Ett bättre val är latexsling, som finns att köpa från de flesta specialfirmor för gummiprodukter. Den slang jag använder har diametern 9 mm och är fäst vid klykan m h a vanliga slangklämmor som jag lindat lite isoleringsband på för att de vassa kanterna inte skall skava av slangen. Från en gammal arbetshandske har jag klippt

ut en bit läder, där man nyper fast den tyngd som skall skjutas iväg. Min antennbella ser ut så här:

Kanske inte särskilt elegant, men den funkar – v g se den som en med åren permanentad försöksmodell!

Lina & rullanordning

Hos något av de vanliga hemfixarvaruhuset, som Biltema etc kan man köpa en billig haspelrulle med rätt mycket lina för under 200 kr. Eftersom det är svårt att jonglera med ett haspelspö samtidigt som man ägnar sig åt skott med en slangbella, är det bättre att förankra haspelrullen säkert någonstans. Min rulle har jag monterat på ett kvastskäft, som jag sedan satt fast i en skottkärra ”i tippläge”. I övre änden på kvastskäftet har jag skruvat i en ögla för linan.

Kvastskäftet är fäst vid det ena skottkärrshandtaget med m h a några pensionerade antenndelar, men en scout grejar det här lätt med en sektion rak surrning.

Som projektil att skjuta iväg kan man t ex använda de tyngder som används vid kastträning med spinnspön, vikt 30-40 gram. Mina har med åren tagit slut och jag skjuter numera iväg ungefär lika tunga muttrar.

Know-how-knep #1

I princip skall du alltså skjuta en tunn nylonlina över ett träd eller en gren, fästa din antennbärlina i nylonlinan i st f tyngden och sedan försiktigt dra upp bärlinan över klykan. Ofta måste man skjuta sin tyngd genom ett lövverk. Hastigheten minskar då snabbt och tyngden faller sedan tämligen rakt ned. Det är därför bäst att skjuta ifrån den sida av trädet där antennen skall sitta. Eftersom projektilen då gått igenom lövverket på högsta möjliga höjd, kan du senare även få upp antennen på den höjden. Den grejen går inte på trädets ”baksida”, där tyngden kan ha fallit rakt ned och hamnat under/innanför lövverket där.

Know-how-knep #2

När du väl lyckats skjuta din tyngd över en lämplig gren, skall du ta bort tyngden och istället skarva dit den lina som skall bära upp antennen. Jag använder oftast Biltemas 2,8 mms polyestersilkelina, som har en dragkraft på 150 kp och verkar klara UV-strålning bra. För alla er som inte är scouter kan jag avslöja att en av de bästa knoparna är en (fler)dubbel skotstek, eftersom det handlar om tampar med helt olika dimensioner. Det kan t ex se ut så här:

En känd lag gör att din lina lätt fastnar med knopen på den gren den skall dras över. Jag brukar därför ta en bit isoleringsband, som jag viker över knopen och en bit ut på varje sida. Jag klipper sedan av hörnen så att skarven får formen av en pil:

Sen är det bara att veva hem antennbärlinan försiktigt m h a din säkert förankrade haspelrulle!

Och tänk så mycket trevligt du kan ha med rullens alternativ användning till sjöss! Om du däremot valde bort haspelrullen och den höga antennen och istället investerade i ett dyrt slutsteg, som ändå inte gav många DX, har jag svårare att hitta någon alternativ användning. Ja, det skulle möjligen vara som bojsten då. 73 de Rolf/SM5MX

RadioScouter i Stockholm på scoutläger – RA2010

Den 3-7 juli var det vänortsläger strax utanför Hölö (JO88TX). Vänortsläger hålls vartannat år och roterar mellan vänorterna, denna gång var det Sveriges tur att hålla det 17:e vänortsläget. Kårer från Södertälje var inbjudna tillsammans med vänorterna Struer i Danmark, Sarpsborg i Norge och Forssa i Finland. Totalt var vi 250 stycken scouter på läget, varav cirka 150 st hade teknikprogrammet som en schemalagd aktivitet.

När det planerades för detta läger för ungefär ett år sedan, så blev temat bronsåldern. Radiokommunikation upptäcktes först långt senare än bronsåldern och därmed var det ingen självklar programpunkt. Men då vi har sett på tidigare aktiviteter att amatörradio är väldigt uppskattat av scouterna, så blev det ändå en schemalagd aktivitet. Lägerchefen tillfrågade därför RadioScouter i Stockholm, SCØUT, om vi ville ansvara för detta. Programmet gjordes för scouter mellan 11-15 år. Men även de yngre och äldre scouterna, däribland ledare och besökare, hade möjlighet att få prova på alla aktiviteter under kvällstid. Nästan varje kväll under veckan hade vi fullt med scouter som var där och ville lära sig mer.

Det slutgiltiga programblocket bestod av 6 stycken stationer, alla med passande namn som Morse, Watt, Marconi m fl. även grupperna delades upp med passande lagnamn, tex LA1, OZ2, SM3 osv.

Programblocken bestod av kortvägskörning med genomgång av signalers uppbyggnad och de regler som gäller i största allmänhet. Nästa station var PSK31 där scouterna fick prova på att sända och framförallt tyda och förstå tekniken bakom PSK. Då PSK påminner väldigt mycket om dagens chatsidor så var det flera scouter som fann detta intressant och återkom flera kvällar för

Här är alla radioamatörer som på något sätt var aktiva samlade. Observera cykel med tillhörande släp med möjlighet att köra portabel VHF och kortväg! Nästan alla i gruppen är också medlemmar i Södertörns Radioamatörer.

att leta efter stationer. Gärna någon från sitt eget land och framförallt sin hemstad. I första tältet hade vi även en 2/70 station där scouterna fick prova på repeater, eller att öva sända radio mellan varandra, då med korrekt bokstavering mm.

Tält 2 var morse tältet. Först fick alla en genomgång vem Samuel Morse var och telegrafins historia, och hur den används idag. Efter det så fick alla försöka skriva sitt eget namn med hjälp av mersedatorer, där det syntes direkt om det blev rätt eller inte. Det fanns även två stycken nycklar som var ihopkopplade och där en lysdiod indikerade nedslag. Här fick även scouterna lära sig att tyda morse, något som är betydligt svårare än att sända!

De två utomhusaktiviteter vi bjöd på var rävjakt och en kombinerad flaggjakt och hinderbana. Rävjakt behöver ingen närmare förklaring medan flaggjakt/hinderbana går ut på att en person ska guidas med hjälp av PMR radio, denna person ser då ingenting och måste därför lita fullt på sin medhjälpare. Övningen går ut på att man ska plocka så många flaggor som möjligt, som då är utplacerade på en stor äng. Denna gång byggde vi även in lite hinder på banan så det blev extra svårt.

Full aktivitet! Här kördes radio på både VHF och kortväg, även PSK31.

Som en liten bonus för scouterna hade vi även riggat en cykelvagn, samma som användes på Jiingijamborii07 och Tellus09. Denna gång med en FT-857:a och tillhörande tuner. Denna utrustning medgav besök i byarna, och framförallt fick scouterna som inte hade möjlighet att komma till radiotältet, möjlighet att få prova på radio.

Som slutsats så var både scouter och besökarna väldigt nöjda. Även vi som var med som funktionärer tyckte att det blev riktigt lyckat. Dels så har vi väckt intresset bland de yngre, dels bland dom lite äldre, som kan tänka sig att gå på kurs

Signe/SAØASQ som vanligt radioaktiv. I Bakgrunden kämpar Johan/SAØBMJ med morse, eller om det är PSK31!

för att ta certifikat. Sen så har vi dessutom fått några gamla radioamatörer att bli aktiva på nytt! Under en av lägerkvällarna så samlade vi alla scouter med amatörradiolicens för en stunds fika och tårta. Vi blev 15 stycken totalt. Flera av dessa kommer att aktivera sig igen inom amatörradion, genom att skaffa utrustning på nytt.

Under veckan så blev det cirka 200 QSO i loggen däribland USA och Uruguay som mest långväga kontakter.

73 de Alexander-SAØAEX-Alltid QRV

Bullen/lokaltafiknät söndagar kl 20.30, repeater SKØQO/R

Varje vecka, kl 20.30, sänder vi först veckans SSA-bulletin med nyheter från Sveriges SändarAmatörer, SSA. Dels är det riksnöiser och dels lokala nyheter från de olika amatördistrikten i landet. Efter det följer lokaltafiknätet för SödRa där vi har rapporter från olika evenemang som avhållits både inom klubben och i närområdet. Vi har också information om kommande aktiviteter, klubbmöten och andra träffar inom klubben och eventuella programändringar i terminsprogrammet.

Alla är lika välkomna att lyssna och bidra, oavsett om man är medlem i SödRa eller ej och för att få lite återkoppling hur många som lyssnar så ska man checka in, dvs man anmäler sig på kanalen, antingen före eller efter sändningen. Anropa oss, säg din signal och det är klart!

Vi är för närvarande fem olika operatörer.

Vi hörs! / Christer/SAØBFC

*Bra tips för stugvärden, vid radiotrafik skall det vara tyst! Mera bananer åt radioamatörerna!
Vi kommer även att införa begreppet radiokallas!*

Lite snack på QO-nätet.

Kan jag inte tro sa FDO, att CBV köpt en BMW av DXG.

Sluta träta sa YUZ och nu är jag hungrig och vill äta.

Ta ett KEX tyckte XMX och fick medhåll av IFP som sedan gick QRT.

Men inte TAE, han körde CW-QRP med fint RST från NUE.

SDN en annan QO-vän, undrar om alla gäss hos YJS...ändå inte är "gamar".

SM5CBV

Postadress:

Box 188, 136 23 Haninge
PG 68 05 89-9
Org nr. 802453-8269

Möteslokal: Kvarnbäcksskolan,
Mostensvägen 4, Jordbro.

Möten varje onsdag, öppet från kl 18.30, start kl 19.30. Se programmet.

Medlemsavgift: 200:-/år, 100:- för familjemedlem, ungdom t o m 20 år, 75:-.

Från 1 juli halva avgiften för nya medlemmar.

Från 1 november gäller nästkommande års avgift för resten av året och för kommande år.

Internet:

www.sk0qo.se
e-mail: sk0qo@ssa.se

Bulletin och QO-nät: Varje söndagskväll kl 20.30 SNT/SST på kanal R3x: 145.6875 MHz./RU6: 434.750 MHz (shift minus 2 MHz)

Kortvågsnät: Söndagar kl 10.00 SNT/SST på 3633 kHz +/- QRM

QRS-nät: Telegrafi. Lördagar kl 14.00 SNT/SST på 3545 +/-5 kHz

Repeater SKØQO/R

R3x - 145.6875 MHz för 2 m, eller
RU6 - 434.750 MHz "Shift minus 2.0 MHz" för 70 cm.

Båda repeatrarna är sammanlänkade och kan aktiveras från valfritt band. Öppning **DTMF-0** eller **1750-ton**.

Repeater SKØQO B, D-star

Provdrift på 434.450 MHz, shift + 1.6 MHz.

Södertörns Radioamatörer

Söd Ra

Styrelse

Ordf	SMØIFP	Jan-Olof Nilsson	08-447 76 01	sm0ifp@sk0qo.se
vice Ordf	SMØTSC	Johan Hansson	008-798 38 11	sm0tsc@sk0qo.se
Sekr	SM5XW	Göran Eriksson	08-500 288 18	sm5xw@ssa.se
Kassör	SMØNUE	Karl-Erik Färdigh	08-777 24 52	sm0nue@ssa.se
Undomsl.	SAØBFC	Christer Jonson	073-912 13 06	sa0bfc@sk0qo.se
Ledamot	SMØFDO	Lars-Erik Jacobsson	08-500 102 60	sm0fdo@comhem.se
Ledamot	Vakant			
Suppl	SMØYUZ	Björn Nilsson	070-395 99 99	sm0yuz@sk0qo.se
Suppl	SMØXMU	Peter Svenson	08-777 12 00	sm0xmu@sk0qo.se

Funktionärer

Mtrlförv yttre	SMØSDN	Leif Bengtsson	08-500 402 48	sm0sdn@telia.com
Mtrlförv inre	Vakant			
QSL-verksamhet	SMØYUZ	Björn Nilsson	070-395 99 99	sm0yuz@sk0qo.se
Ungdom	SAØBFC	Christer Jonson	073-912 13 06	sa0bfc@sk0qo.se
Bulle/QO-net	SAØBFC	Christer Jonson	073-912 13 06	sa0bfc@sk0qo.se
Repeaterförest.	SMØYIX	Mats Idén	08-777 19 24	mats.iden@home.se
Webmaster	SMØIFP	Jan-Olof Nilsson	08-447 76 01	sm0ifp@sk0qo.se
Kursadministr.	SMØYDQ	Gun Ahtola	08-745 06 46	sm0ydq@ssa.se
Lärare Teknik	SMØXLP	Raymund Band	08-500 216 47	sm0xlp@band.se
Lärare Telegrafi	SMØFDO	Lars-Erik Jacobsson	08-500 102 60	sm0fdo@ssa.se
Fyrtest+museiship	SAØAPH	Petri Helmros	08-531 757 83	petri.helmros@bredband.net
Månadsmöten	SMØIFP	Jan-Olof Nilsson	08-447 76 01	sm0ifp@sk0qo.se
SödRa nyh.blad	SMØFDO	Lars-Erik Jacobsson	08-500 102 60	sm0fdo@comhem.se
Revisor	SMØEYT	Börje Carlsson	08-500 224 38	borje-carlsson@tele2.se
Revisor	SMØDXG	Anders Eltvik	08-776 23 11	sm0dxg@ssa.se
Valberedning	SAØARB	Nils Stenbacka	08-668 28 16	nils.stenbacka@branneriet.se
	SMØYXI	Robert Lind	08-448 24 14	
	SAØBAL	Lars Skoglund	08-583 518 45	lasse.staeket@spray.se
	SMØXDQ	Johan Ekman	08-18 48 24	sm0xdq@gmail.com